

- ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ
- ಕವಿ
- ಸಾಧಕರು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಹೆಸರು: ಭಾವನಾ ಆರ್.
ವರ್ಗ: ೧ ಬಿ.ಕಾಂ ೧ ಸೆಮ್
ಬಿಭಾಗ: ಬಿ
ಶಿಕ್ಷಕರ ಹೆಸರು: ಡಾ. ಸತೀಶ್ ಎ.ಹಿ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ ಭಾಷೆ

ಭಾಷೆಯು ಸಂವಾಹನದ ವಾಹಕ. ಅದು ಇಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿ ಸಂವಾಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಇತರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಸಂವಾಹನದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಬ್ಬು ಮಾನವನೊಡನೆ ಸಂವಾಹಿಸಲು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಭಾಷೆ ಎಂಬುವುದು ಕೇವಲ ಸಂವಾಹನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಥಮವ ಆದರೂ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮುಲು ಇರುವ ವಾಹಕವೂ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಭಾಷೆಯು ಸಂವಾಹನದ ವಾಹಕ. ಅದು ಇಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿ ಸಂವಾಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಇತರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಸಂವಾಹನದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಬ್ಬು ಮಾನವನೊಡನೆ ಸಂವಾಹಿಸಲು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಭಾಷೆ ಎಂಬುವುದು ಕೇವಲ ಸಂವಾಹನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಥಮವ ಆದರೂ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮುಲು ಇರುವ ವಾಹಕವೂ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಇಂದು ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೫ ದಶಲಕ್ಷ ಜನರು ಆಡುನುಡಿಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ 'ಕನ್ನಡ' ಭಾಷೆಯು ಭಾರತದ ೨೨ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ಭೋಗೋಳಿಕ ಎಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಜನರು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳಿಯ ಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ಎಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಭಾಷೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರಲೇಬೇಕು.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಇಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ವ್ಯಾಪಕ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಹೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡ ನುಡಿಯ ರಕ್ತಣೆ, ಸ್ವಾಲ್ಯಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕನ್ನಡವು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೂಲದ್ವಾರಾವಿದೆದಿಂದ ಯಾವಾಗ ಆಡುಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಯಿತೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

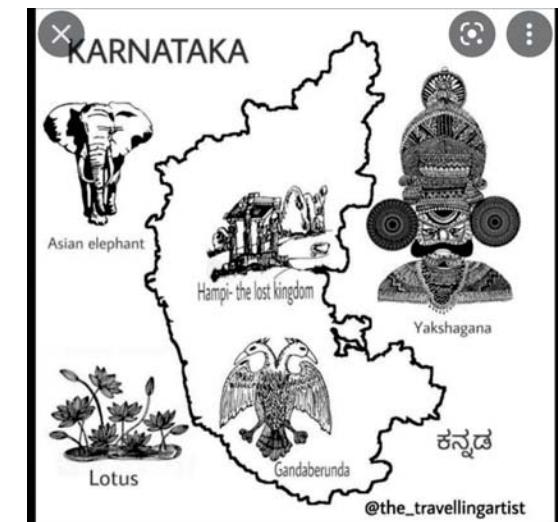
ನವೆಂಬರ್ 1, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆಲ್ಲ ಸಂಭ್ರಮ ಮತ್ತು ಸದಗರದ ದಿನ. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುವ ದಿನವೋ ಆಗಿದೆ.

ಸರಿಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ನಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಈ ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಶಾತವಾಹನ, ಗಂಗ, ಕದಂಬ, ಚಾಲುಕ್ಯ,

ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಹೊಯ್ಸಳ ಮುಂತಾದ ರಾಜವಂಶದವರು ಆಳುವುದಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶೀರ್ಣಿಗಾಢಿಯನ್ನು ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚೇಲೂರು-ಹಳೆಬೀಡು, ಬದಾಮಿ-ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು, ಬಹೋಳೆ ಹಂಡಿ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳು ನಮ್ಮ ಭವ್ಯ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ನಾಡು ಧರ್ಮ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ, ಕಲೆ, ಶೀಲ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತು ಶೀಲಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ

- ಕನ್ನಡ ಬರವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಉದಾಹರಣೆ ದೊರಕಿರುವುದು ತಾಳಗುಂದದ ಸೀಂಹಕಟ್ಟಾಂಜನ ಶಾಸನ ದಲ್ಲಿ (ಸು. ಶ್ರೀ.ಶಿಖಂ ರಿಂದಳಜಂ). ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬಾದಾಮಿ ಶಾಸನಗಳು ಪುರಾತನ ಕನ್ನಡ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮತ್ತೆನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಉಪಲಭ್ಯವಾಗಿರುವ ಪ್ರಥಮ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕವೆಂದರೆ ಇನ್ನೇ ಶತಮಾನದ ಅರ್ಮೋಫ್‌ವರ್ಷ ನೃಪತುಂಗನ [[ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ]] ನೃಪತುಂಗನ ಆಸ್ಥಾನದ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀವಿಜಯನ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ, ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾರಾಂಶವೆನ್ನುಬಹುದು.

- ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಲಗಮ ಸ್ಮರಾರು ಶ್ರೀ.ಶ. ಐ-ಎನೇ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆದಧ್ವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ಹಿಂದಿನ ಯಾವ ಕೃತಿಗಳೂ ಇದೆವರೆಗೆ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮೂರು ಘಟ್ಟಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸ ಬಹುದು: ಹಳೆಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ.

ಹಳ್ಳಿಗನ್ನಡ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದ

ವರೆಗಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗನ್ನಡ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜ್ಯೇಂಧ್ರಮಹಾವನ್ನು ಅವೆಲಂಬಿಸಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಚರಿತ್ರೆಯ ಈ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆದಿ-ಕಾವ್ಯ ಎಂದೂ ಸಹ ಕರೆಯಲಬಹುದು. ಈ ಕಾಲದ ಅತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಯೆಂದರೆ ಪಂಡ (ಶ್ರೀ.ಶ. ೯೦೭-೯೨೫). ಪಂಡನ ವಿಕ್ರಮಾಜುನ ವಿಜಯ ಅಥವಾ ಪಂಡ ಭಾರತ ಇಂದಿಗೂ ಮೇರು

ಕೃತಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿದೆ. ಪಂಡ ಭಾರತ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯಕೃತಿಯಾದ ಆದಿಪುರಾಣದ ಮೂಲಕ ಪಂಡ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಪರಂಪರೆಯ ದಿಗ್ಗಜರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಪಂಡ ಭಾರತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರ. ತನ್ನ ಮಾನವತಾವಾದ ಹಾಗೂ

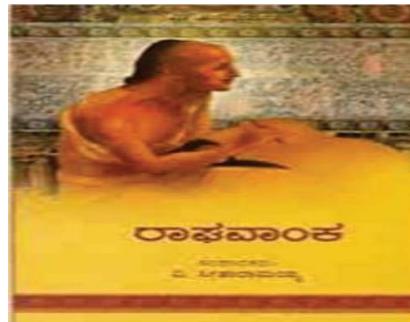
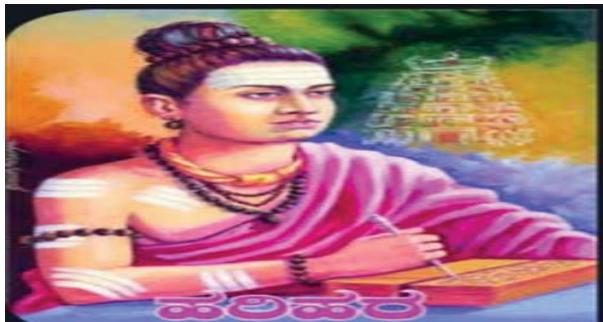
ಗಂಭೀರ ಲೇಖನಶ್ರೇಣಿಯ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲೀ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದಾನೆ. 'ಮಾನವ ಕುಲ ತಾನೋಂದೇ ವಲಂ' ಎಂದು ವಿಶ್ವಮಾನವ ತತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿದ ಜಗದ ಕವಿ ಪಂಡ.

ಇದೇ ಕಾಲದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕನೆಂದರೆ ಶಾಂತಿನಾಥ ಪುರಾಣವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಷೋನ್‌ (ಎಷ್ಟ-ಎಣ್). ಈ ಕಾಲದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ ರನ್‌ (ಎಣ-?). ರನ್ನನ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಧರ್ಮೀಯವಾದ ಅಜಿತ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಗದಾಯುಧಂ ಅಥವಾ ಸಾಹಸಭೀಮ ವಿಜಯ. ಇದು ಇಡೀ ಮಹಾಭಾರತದ ಒಂದು ಸಿಂಹಾವೆಲೋಕನ ದೃಷ್ಟಿ. ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧದ ಕೊನೆಯ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಿಂಹಾವೆಲೋಕನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಡಿಯ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದಸ್ಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕಾಲದ ಕಾವ್ಯ ಚಂಪೂ ಶ್ಲೋಯಲ್ಲಿದೆ (ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗದ್ಯ ಮಿಶ್ರತ ಪದ್ಯ)

ನಡುಗನ್ನಡ

ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವು ರಗಳೆ, ಸಾಂಗತ್ಯ ಮತ್ತು ದೇಸಿ. ಈ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜ್ಯೇನ, ಹಿಂದೂ ಹಾಗೂ ಜಾತ್ಯತೀತ ಬೋಧನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಘಟ್ಟದ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೆಂದರೆ ಹರಿಹರ ಮತ್ತು ರಾಘವಾಂಕ. ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮದೇ ಶ್ರೀಲಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದಾರಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿದವರು.

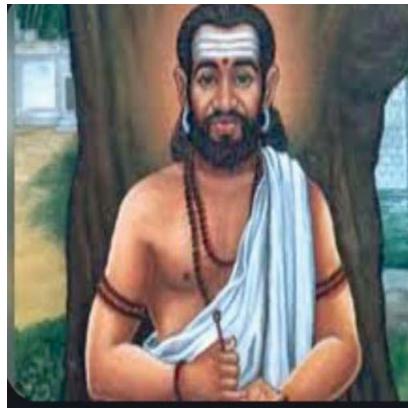
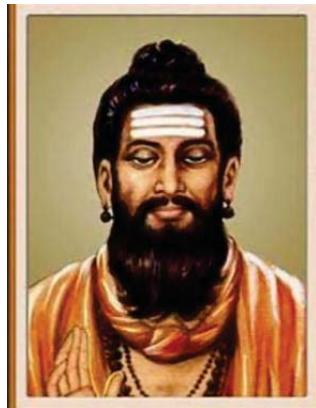
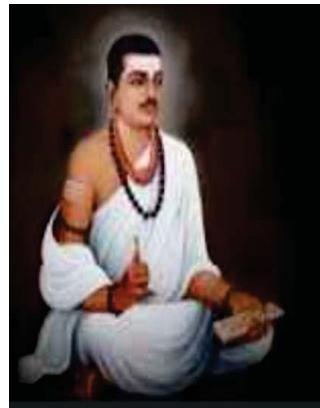

ಹರಿಹರ ರಗಳೆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತಂದನು, ತನ್ನ ಶ್ಯಾಮ ಮತ್ತು ವೀರಶ್ಯಾಮ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ. **ರಾಷ್ಟ್ರಾಂಕ** ತನ್ನ ಆರು ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಷಟ್ಪದಿ ಭಂದಸ್ಸನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದನು. ಅವನ ಮುಖ್ಯ ಕೃತಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ, ಪೌರಾಣಿಕ ಪಾಠ್ರವಾದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು. ಈ ಕೃತಿ ಸಹ ತನ್ನ ತೀವ್ರವಾದ ಮಾನವತಾವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಕಾಲದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜ್ಯೇಂಜನೆ ಕೆವಿ ಜನ್ಮ. ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳಾದ ಯಶೋಧರ ಚರಿತ ಮತ್ತು ಅನಂಥನಾಥ ಪುರಾಣಗಳ ಮೂಲಕ ಜ್ಯೇಂಜನ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದನು. ಇದೇ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ಬಗೆಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಕೃತಿ **ಕೇಶಿರಾಜನ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ**.

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ

ವಚನಗಳು ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುವ ಲಿಂಗಾಯತ ಶರಣರ ವಚನಗಳು ಮುಕ್ತ ಭಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿವೆ. ಬಸವೇಶ್ವರ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಮೊದಲಾದವರ ವಚನಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಮಲ್ಲಿಕಾಚುನ ಮನಸೂರ ಮೊದಲಾದ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಸಂಗೀತ ಕಾರರು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶರಣರೇ ನಂತರದ ಕವಿಯಾದ ಸರ್ವಜ್ಞರ ವಚನಗಳು ಮಾತ್ರ ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿವೆ. ವಚನಗಳು ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಯೋಚನಾಧಾರಗಳು. ಇನ್ನೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಈ ಕ್ರಾಂತಿ ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮಗಳ ಯೋಚನೆಗಳ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮರು-ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

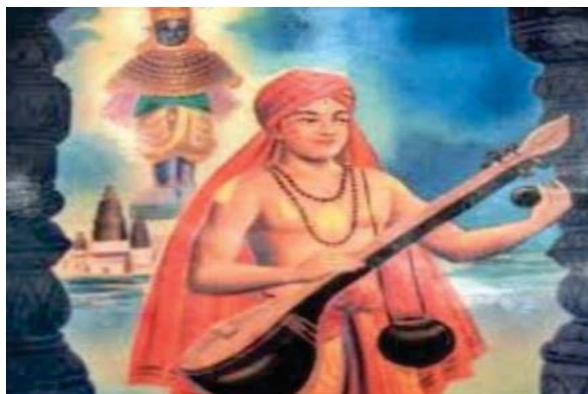
ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಬಂದ ಮುಖ್ಯ ಚೋಧನೆಗಳೊಂದರೆ **ಕಾಯಕವೇ ಕ್ಯುಲಾನ** ಮತ್ತು **ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸೆ ನೋಟ**. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಹರಿಕಾರರೆಂದರೆ **ಬಸವೇಶ್ವರ** (ರಾಷ್ಟ್ರ-ರಾಜೀವ್), **ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು** ಮತ್ತು **ಕನ್ನಡದ ಮೌದಲ ಮಹಿಳಾ ಲೇಖಕಿಯಾದ ಅಕ್ಕಾ ಮಹಾದೇವಿ** (ರಾಜನೇ ಶತಮಾನ). **ಇವರಲ್ಲದೆ ದೇವರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ**, **ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ** ಇನ್ನೂ ಮೌದಲಾದ ವಚನಕಾರರು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ದಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ

ದಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ) ಇಂನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಭಕ್ತಿ ಪಂಥದ ಹರಿದಾಸರಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದದ್ದು. ಈ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಪದೆ' ಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಇವು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಬಯಸುವ ಭಕ್ತನ ಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತೀಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತದೋಂದಿಗೂ ನೀಲುಕಿದೆ.

ದಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಯತಿಗಳಲ್ಲಿಂದಾದ ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿಯಾಗಿದೆ. ದಾಸರ ಪದಗಳಿಗೆ ದೇವರನಾಮಗಳೆಂದೂ ಹೆಸ್ತಿರು. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳೆಂದರೆ ಪುರಂದರಧನ (ರಜಣ-ರಜಣ) ಮತ್ತು ಕನಕದಾಸ (ರಜಂಡ-ರಜಂಡ). ಇವರನ್ನು ದಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಶ್ವನಿದೇವತೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡದ

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ

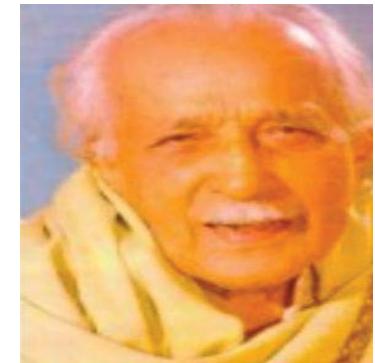
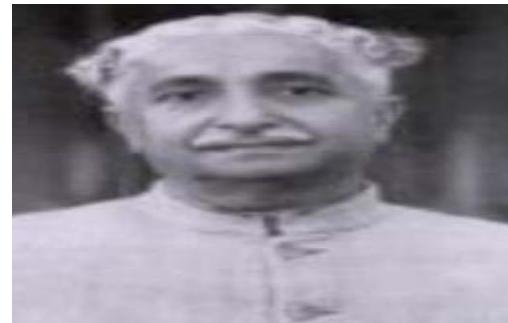
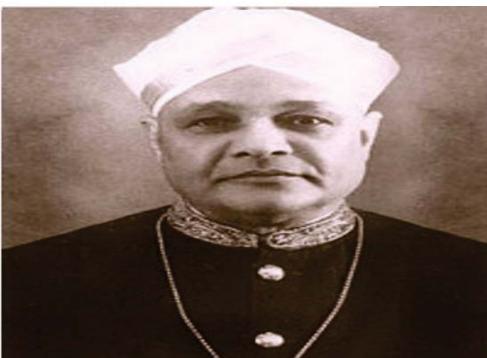
ನವೋದಯ

ನವೋದಯ ಎಂದರೆ ಹೊಸ ಮುಟ್ಟು/ಹೊಸದು. ಬಿಂಜಿಷ್ ಆಶ್ಚೀಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳಕು ರಾಣದೇ ಇದ್ದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇಂನೇ ಶತಮಾನದ ಹೊನೆಗೆ ಹಾಗು ಇಪ್ಪೆತನೆ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮುಟ್ಟು ಪಡೆಯಿತು. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ **ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ**, **ಕುವೆಂಪು**, **ಬೇಂದ್ರ್**, **ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ** ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಲೇಖಕರು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದರು.

ಈ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ರೋಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್ ರುದ್ರನಾಟಕಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಯಿತು. ಈ ಘಟ್ಟದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಂದವರು **ಬಿ. ಎಂ.ಶ್ರೀ**, ತಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳ ಪುಸ್ತಕ ದೊಂದಿಗೆ. ಅನೇಕ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರು, ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಂಡು ಹೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪೇರಣೆಯನ್ನೂ ದಗ್ಡಿಸಿದರು.

ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ **ಕುವೆಂಪು** - ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ಶೀಕ್ಷಕರಿಂದ (ಬಿಟ್ಟೆ ಮೂಲದವರು) ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಹೊಂಡು ಮುಂದೆ **ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ** ಬಿರುದಿಗೆ ಪಾಠ್ಯರಾದರು. ಅವರ ಪ್ರಕೃತಿಪೇಮು, ಮೊನವನ ಉನ್ನತಿಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ದೇವರ ಸಮೀಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಾಣುವ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಅವರನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಉಚ್ಛ್ರಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರ ಅತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾವ್ಯಕೃತಿ **ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ**.

ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಲೇಖಕರೆಂದರೆ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ - ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ, ಆಳವಾದ ಆದರ್ಶಗಳುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಹಾಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಆಳವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಿಕಳಿಯಿದ್ದ ಲೇಖಕರು. ಅವರ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದವು-ಚೋಮನ ದುಡಿ, ಬೆಣ್ಡದ ಜೀವ, ಮೃಮನೆಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ, ಮರಳಿ ಮಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೂಕಣಿಯ ಕನಸುಗಳು ಮೊದಲಾದುವು.

ನವ್ಯ

೧೯೪೨ ರ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ಉಗಮವಾಯಿತು: ನವ್ಯ. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಚಿತಾಮಹರೆಂದರೆ **ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ** ಅಡಿಗರು. ನವ್ಯ ಕವಿಗಳು ನೀರಾಶಾವಾದಿ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ನೀರಾಶಾ ವಾದಿ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳಿಂತೆ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿತು

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

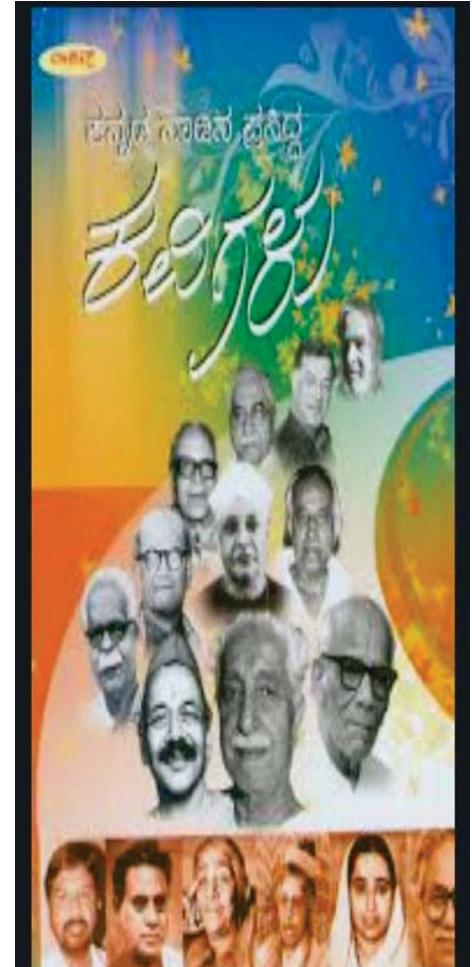
ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೆ
ಎಂಟು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿದೆ. ಇದು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ
ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು. ಆಗಸ್ಟ್ ೧೦೦೪ ರ ವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೪೯ ಕನ್ನಡ ಭಾರತ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕನ್ನಡಿಗರು

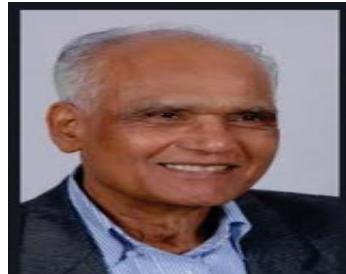
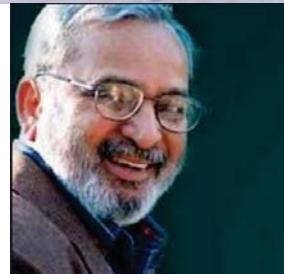
ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳು

- ರುವೆಂಪು
- ಬೀ.ಎಂ.ಶ್ರೀ
- ದ.ರಾ.ಚೇಂಡ್ರ
- ಪು.ತೀನ
- ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ
- ಎಂ.ಗೋಡಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ
- ಪೌರ್.ನೀಸಾರ್ ಅಹಂದ್
- ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ ಮೊದಲಾದವರು.
- ಡಾ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಕಂಬಾರ-ಕವಿ- ನಾಟಕಾರ -
ಕಾದಂಬರಿಕಾರ- ಸಂಶೋಧಕ
- ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.

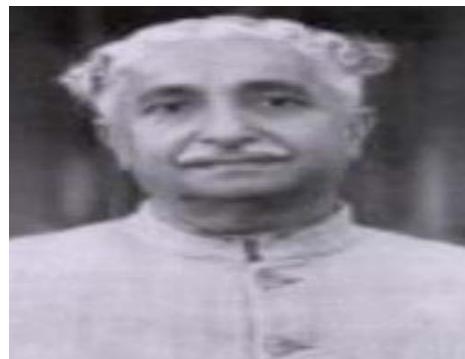
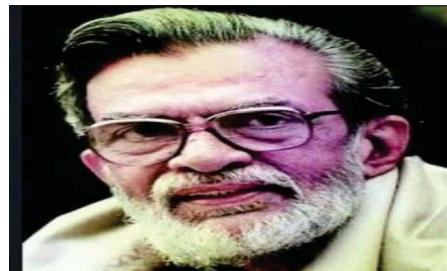
ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು

- ಹುದೆಂಪು
- ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ
- ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
- ಅ.ನ.ಕೃ
- ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ
- ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾರ್
- ಡಿ.ವಿ.ಗುಂಡಪ್ಪ
- ಗೋರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
- ಕೆ.ವಿ.ಅಯ್ಯರ್
- ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಹೆಚ್
- ತೀನಂ ಶ್ರೀ
- ಎಸ್. ಎಲ್. ಭ್ಯಾರಪ್ಪ
- ಕೆ.ಹಿ.ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ಸಿ ಮುಂತಾದವರು

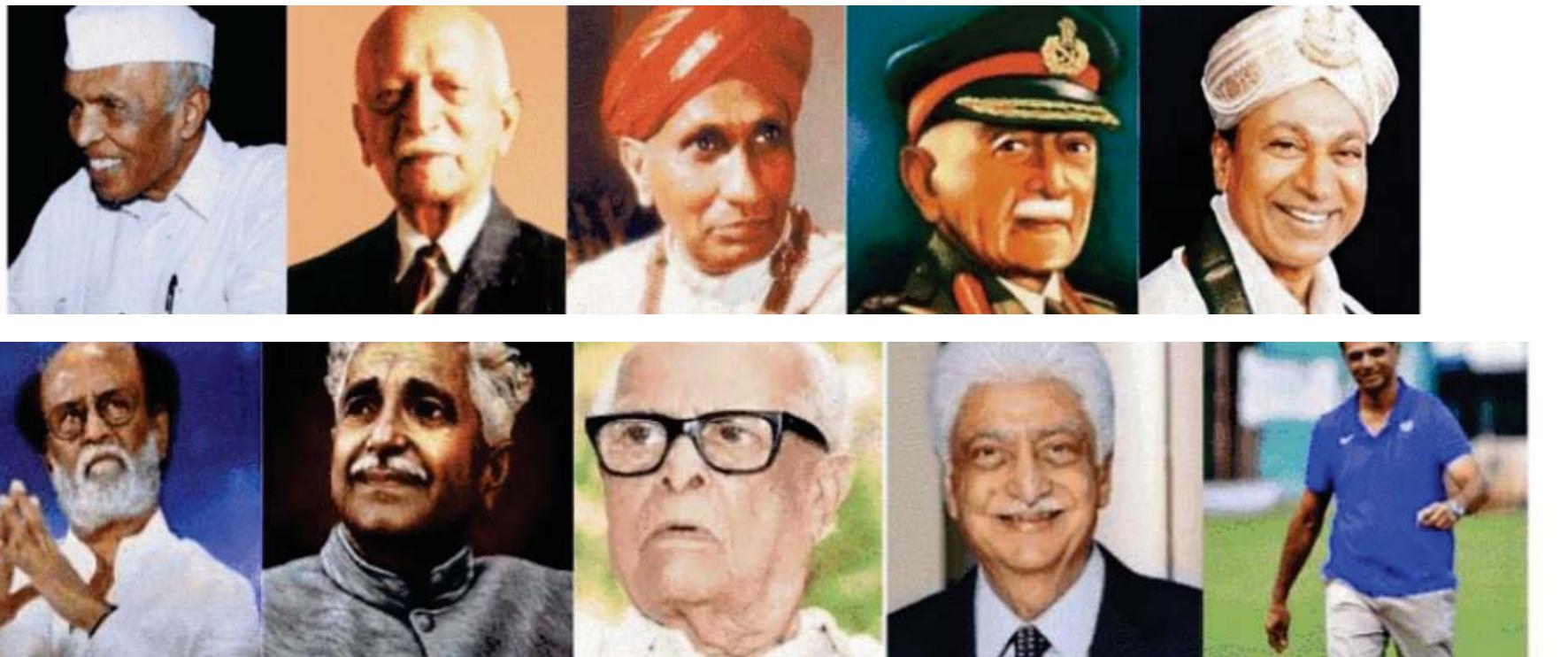
ಕರ್ನಾಲಿಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಕಾರರು

- ಟಿ.ಎ.ಕ್ಕೆಲಾಸಂ
- ಶ್ರೀರಂಗ್
- ಕುವೆಂಪು
- ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ
- ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತ ಮೊದಲಾದವರು

ಸಾಧಕರು

- ರಂಗಭೂಮಿಯ ಬೀಷ್ಟ್ ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತ್
- ಕನ್ನಡ ದಿಂದಿಮು ಮೊಳಗಿಸಿದ ರಸಮಣಿ ಕುಪ್ಪೆಳ್ಳಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ
- ಸಾಧನಕೇರಿಯ ಅನಂತ್ರ್ಯ ರತ್ನ ‘ಅಂಬಿಕಾತನೆಯ ದತ್ತ’
- ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ ‘ಶ್ರೀನಿವಾಸ’ ಎಂಬ ಮಾಸ್ತಿ
- ಬಹುಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಶ್ರೀವಿಕುಮಾರ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು
- ಸಮುದ್ರಗೀತೆಗಳ ಅಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಶ್ಮೀಯಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸಿದ ಗೋಕಾಕ್
- ಡಾ.ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಎಂಬ ಆಲದಮರ್
- ಕರುನಾಡಿನ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಪರಿಪೂರ್ಣ ನಾಟಕಕಾರ ‘ಕಾನಾದ್’
- ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಮೋಚ್ಚ ಪುರಸ್ಕಾರ ‘ಜ್ಞಾನಪೀಠ’
- ಪತ್ರಕರ್ತೆ, ನಾಟಕಕಾರ, ವಾಗ್ಣಿ ಟಿ.ಎಂ. ಸತೀಶ್
- ಜನಾನುರಾಗಿ, ಸಮಾಜ ಸೇವಕ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ್
- ಸಮಾಜ ಸೇವಕ, ಜನಾನುರಾಗಿ ಕೆ. ಧರಣೀಶ್

ಧನ್ಯವಾದಗಳು!